

Hanna Räsänen kesk ym.

Kirjallinen kysymys perhehoidon tilanteesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Perhehoito on henkilön ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Sijoitustilanteessa lastensuojelulaki asettaa perhehoidon ensisijaiseksi vaihtoehdoksi kaikenikäisille lapsille ja nuorille. Tästä huolimatta perhehoidossa olevien lasten ja nuorten osuus kaikista sijoitetuista on Suomessa vain hieman yli 50 prosenttia. Ruotsissa ja Isossa-Britanniassa osuus on noin 70 prosenttia ja Islannissa ja Norjassa noin 90 prosenttia.

Perhehoito pärjää hyvin vertailussa laitoshoitoon. Nuoret muun muassa karkailevat vähemmän ja työllistyvät jatkossa paremmin. Perhehoito on vahvasti tuettunakin selvästi edullisempaa kuin laitoshoido. Perhehoitoa tulisi nostaa entistä vahvemmin esiin yhtenä ratkaisuna lastensuojelutannuksiin.

Perhehoitaja vastaa lapsen hoivasta ja huolenpidosta. Perhehoitajan tehtävänä on suojella ja hoivata lasta, tukea hänen yksilöllistä kehitystään, sitoutua ja kiintyä lapseen, tukea lapsen ja hänen läheistensä yhteydenpitoa sekä tehdä yhteistyötä.

Lainsäädäntö kuitenkin aiheuttaa perhehoidossa haasteita. Esimerkiksi puhelinliittymän tai pankkitilin avaaminen tai OmaKantaan pääsy on usein hankalaa tai mahdotonta.

Myös perhehoitajien sosiaaliturva kaipaisi parantamista esimerkiksi työssäoloehdon kertymisen ja ansiosidonnaisen päivärahan osalta. Perhehoitajat työskentelevät toimeksiantosopimuksella, joka solmitaan hyvinvointialueen kanssa. Kyse ei siis ole työsopimussuhteisesta ansiotyöstä. Toimeksiantosopimuksella toimiva perhehoitaja ei myöskään ole yrittäjä. Ongelmallista on, että perhehoitajana toimiminen ei näin ollen kerrytä työssäoloehtoa. Jos perhehoitajan toimeksiantosopimus päättyy, perhehoitajana toiminut henkilö ei voi saada ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus voi tehdä perhehoidon edistämiseksi ja perhehoitajien tilanteen parantamiseksi ja

miten perhehoitajien sosiaaliturvaa voitaisiin kehittää?

Kirjallinen kysymys KK 210/2024 vp

Helsingissä 29.5.2024

Hanna Räsänen kesk
Anna-Kristiina Mikkonen sd